

Національний
транспортний
університет

Кафедра психології

БК 14. Психологія адикції та залежностей

Рівень вищої освіти – *другий (магістерський)*

Дні занять, час занять, аудиторія: будуть доступні згідно розкладу за посиланням <https://ntu-uit.com.ua/rozklad-zanjat/>

Лекції та практичні веде

канд.пед.наук, доцент Скляренко Інна Юріївна

Контактна інформація	innakdvt@ukr.net +38067-743-57-18
----------------------	--

Адреса, номер аудиторії	м. Київ, вул. Кирилівська, 9, каб. 120а
-------------------------	---

Час консультацій	Кожного понеділка з 12.00 год до 14.00 год
------------------	--

Практичні заняття веде

канд.пед.наук, доцент Скляренко Інна Юріївна

Контактна інформація	innakdvt@ukr.net +38067-743-57-18
----------------------	--

Аудиторія	м. Київ, вул. Кирилівська, 9, каб. 120а
-----------	---

Час консультацій	Кожного понеділка з 12.00 год до 14.00 год
------------------	--

Анотація курсу: дисципліна спрямована на формування у здобувачів цілісного уявлення про природу адиктивної поведінки, психологічні механізми формування хімічних (алкогольних, наркотичних, медичних) та нехімічних залежностей (ігрових, інтернет-, харчових, емоційних тощо), їхній вплив на особистісний розвиток, когнітивну сферу й соціальне функціонування людини. Курс охоплює сучасні наукові підходи до діагностики адиктивних розладів, вивчення факторів ризику й захисних чинників, динаміку залежності, моделі мотивації до змін, а також принципи психологічної профілактики, корекції та реабілітації осіб із залежними формами поведінки.

Предметом вивчення дисципліни дисципліни «Психологія адикції та залежностей» є психологічні механізми виникнення, розвитку й підтримання хімічних і нехімічних залежностей, їхній вплив на емоційну, когнітивну, мотиваційну та поведінкову сфери особистості, а також принципи діагностики, профілактики, психологічної корекції та реабілітації адиктивної поведінки.

Міждисциплінарні зв'язки: викладення матеріалу пов'язане з вивченням наступних освітніх компонентів: «Психологія лідерства та кар'єри», «Сучасні проблеми психотерапії та психокорекції», «Тілесно-орієнтований тренінг», «Військова психологія», «Патопсихологія та клінічна психологія».

Модуль 2. Психодіагностика, профілактика та психологічна допомога при адиктивній поведінці.

Індивідуальні види робіт не обмежуються і приймаються пропозиції щодо вдосконалення курсу (як лекційної, так і практичної складової).

- опитування здобувачів під час дискусій на заняттях, щоб перевірити їх розуміння матеріалу, який викладається;
- визначення домашнього завдання та коригування роботи;
- проведення періодичних повторень зі здобувачами, щоб підтвердити їх розуміння навчального матеріалу та виявити прогалини у їхніх знаннях та розумінні
- проведення модульної контрольної роботи, яка передбачає відкриті та закриті питання, а також творче завдання;
- огляд зібраних та записаних результатів роботи здобувача, а також використання цих даних для необхідних коригувань
- підсумковий контроль досягнутих результатів навчання – залік в усній формі.

1. Електронний ресурс бібліотеки НТУ: <http://lib.ntu.edu.ua/catalog/login.html>

Підсумкова оцінка вивчення курсу розраховується з використанням наступних категорій

Модуль 1						Модуль 2						ІЗ	Залік	Сума
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	Т 12	Т 11	Не передбачено освітн ьою програмою та навчальним планом	40	100
Для денної форми здобуття вищої освіти (за кожен модуль): Для денної форми здобуття вищої освіти (за кожен модуль): - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття тощо) – 5; - поточні контрольні роботи (перевірка засвоєння теоретичного матеріалу) – 10; - виконання завдань для самостійної роботи – 5; - модульний контроль – 10														

Модуль 1						Модуль 2						ІЗ	Залік	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т12	Т11	Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом	40	100

Для заочної форми здобуття вищої освіти: - активність під час навчальних занять (відповідь під час усного фронтального опитування, під час дискусійного обговорення теми заняття тощо) – 30; - виконання завдань для самостійної роботи – 30.			
--	--	--	--

Критерії оцінювання: Додаток 1 до Положення про організацію освітнього процесу у Національному транспортному університеті

http://vstup.ntu.edu.ua/pro_orhanizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf

Політика несвоєчасного проходження контрольних заходів.

Поточний та підсумковий контроль проводяться згідно з графіком освітнього процесу та встановленими Науково-методичною радою НТУ графіками. У випадку неявки здобувача вищої освіти на підсумковий контроль з поважних причин можливе індивідуальне проведення контролю в узгоджений з викладачем термін за наявності дозволу деканату факультету / директорату інституту.

Повторне складання екзамену у випадку отримання незадовільної оцінки допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється деканом факультету / директором інституту.

При поданні індивідуального завдання пізніше встановленого терміну без поважної причини оцінка буде знижена на 10 %. Технічні проблеми (поломка обладнання, проблеми з друком) не є поважною причиною для несвоєчасного подання індивідуального завдання.

Політика перескладання. Упродовж тижня після оголошення результатів поточного контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача за роз'ясненням і/або з незгодою щодо отриманої оцінки. У випадку незгоди з рішенням оцінювача щодо результатів підсумкового контролю здобувач освіти може звернутися до оцінювача з незгодою щодо отриманої оцінки у день її оголошення. Повторне проходження підсумкового контролю з метою підвищення позитивної оцінки не допускається.

Політика відвідування та / або активності. Відвідування навчальних занять є обов'язковим для здобувача освіти. Невиконання здобувачем освіти завдань, що визначені індивідуальним навчальним планом практичних/семінарських/лабораторних занять, через відсутність на заняттях є підставою для прийняття рішення про недопущення до підсумкового контролю. За рішенням декана факультету / директора інституту передбачається надання можливості виконати пропущені завдання за індивідуальним графіком (але не пізніше, ніж до завершення підсумкового контролю).

Академічна доброчесність: http://vstup.ntu.edu.ua/polozhennyantu_dobroch.pdf

Порушеннями академічної доброчесності є:

- академічний плагіат;
- фальсифікація;
- списування;
- обман;
- неправомірна вигода;
- хабарництво.

При проходженні контролю (поточного або підсумкового) особа, яка проходить контроль, не має права використовувати будь-яку зовнішню (сторонню) допомогу. Якщо оцінювач підозрює особу, що проходить контроль, у використанні недозволених допоміжних засобів, він має право запропонувати їй вчинити дії, які б спростували підозру. У разі відмови від вчинення дій зі спростування підозри, списування, використання недозволених допоміжних засобів чи зовнішньої допомоги (обману) результат оцінюється як «незадовільно».

Поведінка в аудиторії. Ноутбуки та портативні пристрої можна використовувати **ВИКЛЮЧНО** з навчальною метою за вказівкою викладача. Неправомірне використання ноутбуків чи портативних

пристроїв вважатиметься порушенням дисципліни, викладач має право ініціювати дії з унеможливлення їх використання.

В аудиторії забороняється вживання їжі, напоїв (за винятком води). Здобувачі вищої освіти та викладачі повинні дотримуватися етичних норм поведінки.

Здобувачам вищої освіти з обмеженими можливостями або особливими потребами слід до початку семестру звернутися до деканату факультету / директорату інституту та обговорити питання організації навчання.

При виникненні у здобувача вищої освіти проблем зі здоров'ям, які можуть заважати навчанню, слід звернутися до медичного закладу та повідомити про це деканат факультету / відповідний підрозділ інституту.

Скарги, пропозиції, зауваження та повідомлення про наявність конфліктних ситуацій в рамках освітніх програм здобувачі можуть надсилати на електронну адресу general@ntu.edu.ua або скористатися скринькою довіри, яка розміщена при вході в університет.

Електронна скринька для звернень до психологічної служби: philosophy@ntu.edu.ua

Рекомендована література:

1. Берегова Н., Колба В. Психологічні особливості формування адиктивної поведінки у сучасної молоді. // Scientific Journal «Psychology Travelogs». 2023. – Вип. 2. – С. 15–22.
2. Герасименко Л.О. Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. ПТСТР. – Київ : ВСВ «Медицина», 2023. – 120 с.
3. Клінічна суїцидологія / За заг. ред. Л. М. Юр'євої. – Харків, 2020. – 302 с.
4. Макаренко, А. О. Психологія адиктивної поведінки: навч. посіб. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2020. – 127 с.
5. Мостова, Т. Д. Психологія адиктивної поведінки: методичний посібник. – Одеса : Одеський національний університет, 2022. – 148 с.
6. Мудрик А. Б. Психологія залежної поведінки : навчальний посібник. – Луцьк : ПП Іванюк В.П., 2022. – 236 с.
7. Любчук О. К., Матяш М. М., Толстоухов А. В., Луньов В. Є. Основи психореабілітації для фахівців з соціальної роботи : навч. посіб. – Київ, 2019. – 190 с.
8. Психогенні психічні розлади : навч.-метод. посіб. / за ред. Л. О. Герасименко, А. М. Скрипніков, Р. І. Ісаков. – Київ : ВСВ «Медицина», 2021. – 208 с.
9. Солтисюк А. Залежна поведінка: клініка, динаміка, систематика, лікування: навчальний посібник. – Луцьк : ПП Мудрик, 2022. – 192 с.
10. Чабан О.С., Хаустова О.О., Омелянович В.Ю. Психічні розлади воєнного часу. – Київ : Видавничий дім Медкнига, 2023. – 232 с.

Інформаційні ресурси

1. Психологічна служба МОН України. Матеріали щодо психологічної підтримки та профілактики адикцій у дітей і підлітків. URL:// <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/psihologichnasluzhba>
2. Реєстр тестових методик України. Перелік затверджених тестових методик для дослідження психологічних особливостей та адиктивної поведінки. URL:// <https://vpa.org.ua/test-committee/reestr-testovihmetodik-ukrayni/>
3. Наукова бібліотека КНУ імені Т.Шевченка. Електронні ресурси з психології та адиктології, доступ до статей та підручників. URL:// <http://library.univ.kiev.ua/?lang=uk>
4. Науковий журнал «Психологічні науки». Статті українських вчених щодо залежностей та адиктивної поведінки. URL:// <http://psyc.km.ua/?lang=uk>

5. eLIBRARY.UA. База наукових статей і монографій українською мовою з психології та адиктології. URL:// <https://www.elibrary.ua/>

6. Всеукраїнський портал «Психологія та психотерапія» — матеріали, методики та онлайн-консультації з питань залежностей. URL:// <https://psychology.org.ua/>

7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Електронні ресурси з психології залежностей. URL:// <http://www.nbuv.gov.ua/>